یادداشت

عباس حاجی‌نجاری

پشتوانه‌ای برای بیانیه لوزان

در طول کمتر از یک هفته از انتشار بیانیه لوزان که برخی از نظریه‌پردازان از آن به عنوان نقشه راه آینده مذاکرات هسته‌ای ایران با ۱+۵ نام می‌برند، امریکایی‌ها به عنوان طرف اصلی مذاکرات بار دیگر ماهیت اســتکباری و غیرقابل اعتماد بودن خود را ثابت کردند و روند مذاکرات را با چالش جدیدی مواجه ساختند. فارغ از ابعاد فنی مذاکرات هسته‌ای که حصول توافق در آنها نیازمند چانه‌زنی‌های فشرده کارشناسان هسته‌ای است، اما به لحاظ سیاسی امریکایی‌ها مبتنی بر بیانیه خود را پیروز عرصه مذاکرات قلمداد و همچون گذشته تحقیر ملت مقاوم ایران را به محور اصلی تبلیغات رسانه‌ای خود تبدیل کردند.

ادعای اینکه با این توافق ۹۸ درصد فعالیت‌های هسته‌ای ایران تعطیل خواهد شد، در کنار تلاش برای تشدید شکاف و اختلاف میان طرف‌های ایرانی و دامن زدن به دوقطبی میان مسئولان نظام ایران و مهم‌تر از آن تلاش برای تأثیرگذاری بر فرآیندهای داخلی ایران در بستر توافقات هسته‌ای نکته‌ای است که از دید کنندذهن‌ترین تحلیلگران سیاسی نیز مغفول نمانده است.

اوباما، رئیس جمهور امریکا در مصاحبه خــود با توماس فریدمن، خبرنگار سابق نیویورک تایمز که در اغلب رسانه‌های جهان بازتاب گسترده‌ای یافت بعد از انتشار بیانیه لوزان می‌گوید: ما شاهد یک رگه عملگرایی در رژیم ایران بوده‌ایم، به نظرم آنها نگران بقای خود هســتند، به نظرم آنها تا حدودی به افکار عمومی خود واکنش نشان می‌دهند و انتخاب حسن روحانی نشانه آن است. رئیس جمهور امریکا با این برآورد از صحنه سیاسی ایران به بیانیه لوزان و توافقات احتمالی بعد از آن تنها به عنوان ابزار تغییر در ایران چشم دوخته است. عرصه‌ای که تلاش‌های گذشته امریکا در فرآیندهای مختلف تحولات سیاسی دو کشور طی سی و چند سال گذشته ثمره‌ای برای دولت استکباری امریکا نداشته و طی این مدت به دلیل افشای ماهیت پنهان اهداف آنها در نزد مردم ایران، به زمینه دیگری برای تقویت وحدت و انسجام ملی کشور در برابر قدرت‌های استکباری تبدیل شده است. از این منظر نوع واکنش‌های طرف غربی نسبت به بیانیه غیر الزام‌آور لوزان را می‌توان تجربه ارزشمندی برای دستگاه دیپلماسی کشور در ادامه راه مذاکرات هسته‌ای و دیگر تعاملات منطقه‌ای دانست که اشاره به چند نکته در آن ضروری است.

۱- نقطه ثقل تحولات بعد از انتشار بیانیه لوزان کارکرد عملیات روانی آن برای طرف غربی بود، استناد به ذوق‌زدگی برخی فعالان ایرانی، تلاش برای بزرگ‌نمایی برخی «شــادی»های زودگذر، بزرگ‌نمایی معدود پیام‌های تبریک و... همگی در پی القای این بود که ایران بیش از طرف غربی به این توافق نیاز دارد و محصول طبیعی این نگاه این خواهد بود که ایران به دلیل نیاز داخلی ناچار است که یک «توافق بد» را بر «عدم توافق» ترجیح دهد. این روند اگر چه با فروکش کردن «شادی نمایی‌های کاذب» به سرعت خنثی شد، اما نشــان‌دهنده ضرورت اصلاح و بازنگری جدی نگاه فعالان عرصه سیاسی و دیپلماتیک نسبت به موضوع هســته‌ای و فراتر دیدن آن از یک موضوع کارکردی برای رقابت‌های سیاسی است. تنها نگاه ملی به این موضوع ما را از شتابزدگی در رسیدن به یک توافق بد باز می‌دارد.

۲- مباحث مطرح شده در طی هفته گذشته بیانگر این است که مبتنی بر بیانیه لوزان و در صورت حصول توافق نهایی در تیرماه تنها بخش محدودی از تحریم‌های مصوب علیه ایران از بین خواهد رفت و بخش عمده آن باقی خواهد ماند. در بیانیه لوزان که توسط جناب آقای دکتر ظریف قرائت شد، آمده اســت: اتحادیه اروپایی اعمال تحریم‌های اقتصادی و مالی مرتبط با هسته‌ای خود را خاتمه خواهد داد و ایالات متحده نیز اجرای تحریم‌های مالی و اقتصادی ثانویه مرتبط با هســته‌ای را همزمان بــا اجرای تعهدات عمده هســته‌ای ایران به نحوی که توســط آژانس بین‌المللی انرژی اتمی راستی‌آزمایی شود، متوقف خواهد کرد». گفتنی است که از مجموع ۲۸ مورد تحریم‌های مصوب علیه ایران تنها پنج مورد آن تحریم‌های هسته‌ای هستند و بیشتر آنها مربوط به موضوعاتی نظیر تروریسم، حقوق بشر و موشک‌های بالستیک ایران هستند که همانگونه که امریکایی‌ها بر آن تأکید کرده‌اند، این تحریم‌ها به رغم به نتیجه رسیدن مذاکرات هسته‌ای لغو نخواهند شد.

۳- نکات مطرح شــده در مورد ظرفیت‌های موشــکی و نظامی ایران طی هفته اخیر، نشان‌دهنده این است که تمرکز اصلی غربی‌ها نه بر بازرسی‌های مراکز هسته‌ای ایران (که در مورد آنها ابهامی باقی نمانده است) بلکه تمرکز روی مراکز حســاس نظامی خواهد بود، تا از این طریق قادر شــوند به رمز توانمندی‌های موشکی و دفاعی ایران که یکی از عوامل اصلی ناکامی‌های آنها در تحولات منطقه اســت، پی ببرند. روزنامه فرانسوی گاردین در این مورد می‌نویسد: «بازرســان آژانس برای این کار می‌بایست به قرارگاه‌های نظامی و سیاسی پاسداران دسترسی داشته باشند و با افرادی در این سازمان گفت‌وگو کنند.»

۴- ابهامــات دیگری در زمینــه موضوعاتی نظیر لغو یــا تعلیق تحریم‌ها، زمان‌بندی نحوه لغو آنها و طول زمان آنها و بســیاری موضوعات دیگر که تنها طی این چند روز مطرح شــد، نشــان‌دهنده ابعاد دیگری از ابهام‌ها و برداشت‌های یک سویه طرف غربی از بیانیه لوزان است.

اما به رغم کاستی‌ها و ضعف‌های بیانیه لوزان و سوءاستفاده‌های یکجانبه طرف غربی طی یک هفته اخیر از آن، مواضع حکیمانه مقام معظم رهبری در دیدار روز پنج‌شنبه گذشته را می‌توان خط پایانی بر برداشت یک سویه غرب از بندهای ابهام‌آلود بیانیه لوزان و ادامه مذاکرات بر بستر جدید دانست. ایشان در این سخنان ضمن تأکید بر اهمیت موضوع هسته‌ای برای کشور و ضرورت تداوم فعالیت‌های علمی، پژوهشی و کاربردی آن، با تأکید مجدد بر غیرقابل اعتماد بودن طرف غربی و اینکه ایران یک توافق بد را بر عدم توافق ترجیح نخواهد داد، بر لغو کامل تحریم‌ها در روز توافق و حفظ حریم مراکز امنیتی و نظامی کشور در روند بازرسی‌ها و عدم پذیرش نظارت‌های غیر متعارف فراتر از پروتکل‌های جاری به گونه‌ای که ایران را به یک مورد استثنایی تبدیل کند و «عدم توقف تحقیق و توسعه در فناوری‌های هسته‌ای» تأکید می‌کنند. این محورها که به نوعی با تأکید بر شفاف‌سازی موارد مبهم در بیانیه لوزان مطرح شده است رؤیای کاذب اوباما در نطق دوم آوریل را که گفته بود: «بر اساس این توافق ایران بیش از هر کشور دیگری تحت نظارت قرار خواهد گرفت» خواهد شکست و تعادلی در روند مذاکرات آینده ایجاد خواهد کرد و پشتوانه‌ای برای تیم مذاکره‌کننده که متکی به حمایت نظام، مسیر مذاکرات را در راستای اهداف امنیت ملی جمهوری اسلامی به پیش ببرند.

خبر آخر

سیدصادق خرازی:

امریکا چاره‌ای جز توافق در یک مرحله ندارد

رئیس شورای مرکزی حزب ندای ایرانیان گفت: در مذاکرات هسته‌ای امریکا روی توافق یک مرحله‌ای خواهد آمد و چاره‌ای جز این ندارد.

سیدصادق خرازی دیروز در حاشیه مراسم ترحیم همسر آیت‌الله خاتمی، در پاسخ به پرسش خبرگزاری فارس در خصوص اینکه امریکایی‌ها به دنبال چند مرحله‌ای شدن توافق هسته‌ای هستند و هم‌اکنون امکان این وجود دارد که آنها توافق یک مرحله‌ای را بپذیرند یا خیر، گفت: آنها روی توافق یک مرحله‌ای خواهند آمد و چاره‌ای جز این ندارند. وی در پاسخ به سؤال دیگری در مورد اینکه آیا در روز توافق تمام تحریم‌ها برداشته خواهد شد، تصریح کرد: هر کاری که می‌شود باید در یک مرحله صورت بگیرد. ایران مذاکرات فرسایشی را قبول ندارد و در کشور ما سیاست خارجی متمرکز بوده و شخص رهبری تصمیم قطعی می‌گیرند و به حق مخالف فرسایشی شدن مذاکرات هستند. رئیس شــورای مرکزی حزب ندای ایرانیان در پاسخ به پرســش دیگر فارس، درباره اینکه رهبری معظم انقلاب تأکید فرمودند اصراری بر روی این مسئله وجود ندارد که در ضرب‌الاجل تعیین شده توافقی صورت بگیرد و اگر امریکایی‌ها اصرار داشته باشند توافق در چند مرحله صورت بگیرد، نظر شما چیست، ابراز داشت: امریکایی‌ها حرف خودشان را می‌زنند اگر شرایط ما را قبول دارند جلو بیایند.

خبریک

رهبر انقلاب: همه مشکل بعد از این است که باید درباره جزئیات بحث و گفت‌وگو شود

اتفاقی نیفتاده که موافق یا مخالف باشم

حضرت آیت‌الله خامنــه‌ای، رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح پنج‌شنبه در دیدار جمعی از بانوان، شاعران و ذاکران اهل بیت (علیهم‌السلام) ضمن تبریک سالروز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س)، مطالب بســیار مهمی را در خصــوص مذاکرات هسته‌ای و همچنین تحولات یمن بیان کردند.

به گزارش پایگاه اطلاع رســانی دفتر مقام معظم رهبری، ایشان سخنان خود را با این مقدمه شروع کردند که «برخی سؤال می‌کنند چرا رهبری درباره مذاکرات اخیر هسته‌ای موضع‌گیری نکرده است؟» رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: علت موضع‌گیری نکردن رهبری این است که جایی برای موضع‌گیری وجود ندارد، زیرا مسئولان کشور و مسئولان هسته‌ای می‌گویند هنوز کاری انجام نگرفته و هیچ موضوع الزام‌آوری میــان دو طرف به‌وجود نیامده اســت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: چنین وضعیتی نیاز به موضع‌گیری ندارد. ایشان گفتند: اگر از من سؤال شود که «شما موافق مذاکرات اخیر هسته‌ای هســتید یا مخالف»، می‌گویم نه موافق هستم و نه مخالف، چون هنوز اتفاقی نیفتاده است.

■ طرف مقابل لجوج بدعهد و بدمعامله است

رهبر انقلاب اسلامی افزودند: همه مشکل بعد از این است که باید درباره جزئیات بحث و گفت‌وگو شود زیرا طرف مقابل، لجوج، بدعهد، بد معامله و اهل از پشت خنجر زدن است و ممکن است در دوره بحث درباره جزئیات، کشور و ملت و مذاکره کنندگان را در حصار قرار دهند. ایشان گفتند: آنچه که تاکنون اتفاق افتاده نه اصل توافق، نه مذاکره منتهی به توافق و نه محتوای توافق را تضمین نمی‌کند و حتی این موضوع را هم تضمین نمی‌کند که این مذاکرات به توافق منتهی شود، بنابراین تبریک گفتن معنایی ندارد. رهبر انقلاب اســلامی در ادامه چند نکته را متذکر شــدند و گفتند: من هیــچ‌گاه در خصوص مذاکره با امریکا خوشبین نبودم و این موضوع هم به واسطه یک توهم نیست بلکه به دلیل تجربه‌ای است که در این باره وجود دارد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: اگر در آینده جزئیات مســائل و حوادث و یادداشت‌های مذاکرات هسته‌ای این روزها منتشر شود، همه متوجه خواهند شد که این تجربه ما از کجا نشئت می‌گیرد.

■ توافقی که عزت ایران را تأمین کند، مورد حمایت است

ایشان خاطرنشان کردند: با اینکه به مذاکره با امریکا خوشبین نبودم اما از این مذاکرات موردی با تمام وجود حمایت کردم و اکنون نیز حمایت می‌کنم. رهبر انقلاب اسلامی گفتند: من از توافقی که عزت ملت ایران را تأمین کند، صددرصد حمایت می‌کنم و اگر کسی بگوید که رهبری با رسیدن به توافق مخالف است، سخن خلاف واقع گفته است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه ایشان با توافقی که منافع ملت و کشــور را تأمین کند، کاملاً موافق هستند، افزودند: البته این را هم گفته‌ام که «توافق نکردن بهتر از توافق بد است»، زیرا قبول نکردن توافقی که بخواهد منافع ملت ایران را پایمال کند و عزت ملت را از بین ببرد، شرف دارد بر توافقی که بخواهد ملت ایران را تحقیر کند. رهبر انقلاب اسلامی سپس به یک ابهام صراحتاً پاسخ دادند و گفتند: برخی اوقات گفته می‌شــود که جزئیات این مذاکرات، زیر نظر رهبری است، در حالی که این سخن دقیق نیست.

■ به مجریان اعتماد دارم، اما دغدغه جدی دارم

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: من نســبت به مذاکرات بی‌تفاوت نیستم اما تا به حال در جزئیات مذاکرات دخالت نکرده‌ام و از این پس هم دخالت نخواهم کرد. ایشان خاطرنشان کردند: من مسائل کلان، خطوط اصلی، چارچوب‌ها و خط قرمزها را عمدتاً به رئیس جمهور و در برخی موارد محدود به وزیر امور خارجه گفته‌ام اما جزئیات در اختیار آنها است. رهبر انقلاب اســلامی تأکید کردند: بنده به مجریان مذاکرات هســته‌ای اعتماد دارم و تاکنون تردیدی نسبت به آنها نداشته‌ام و ان‌شاءالله که در آینده هم، اینچنین باشد، اما در خصوص مذاکرات هســته‌ای، دغدغه جدی دارم. حضــرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به طرف مقابل که اهل فریب و دروغ و عهدشکنی و حرکت در خلاف مسیر صحیح است، علت دغدغه جدی را این موضوع دانستند و گفتند: یک نمونه از چنین رفتارهای طرف مقابل در مذاکرات اخیر اتفاق افتاد و کاخ سفید بعد از گذشت حدود دو ساعت از پایان مذاکرات، بیانیه چند صفحه‌ای را در تبیین مذاکرات منتشر کرد که در اغلب موارد خلاف واقع بود. ایشان افزودند: نگارش چنین بیانیه‌ای در مدت دو ساعت امکان پذیر نیست بنابراین آنها در همان زمانی که در حال مذاکره با ما بودند، مشغول تدوین بیانیه‌ای مخدوش، غلط و برخلاف محتوای مذاکرات بودند.

■ طرف مقابل ما، بدعهد و متقلب است

رهبر انقلاب اسلامی با تأکید بر اینکه طرف مقابل ما، طرف بدعهد و متقلبی است، خاطرنشان کردند: نمونه دیگر این است که آنها بعد از هر دور مذاکرات، ســخنان علنی بیان می‌کنند و سپس خصوصی می‌گویند، این ســخنان برای آبروداری در داخل و برای مقابله با مخالفان است، در حالی که این مسائل به ما ربطی ندارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: آنها بر اساس همان ضرب‌المثل معروف که «کافر همه را به کیش خود پندارد» می‌گویند اگر رهبری ایران هم مخالفتی با مذاکرات کند، سخن واقعی آنها نیست بلکه برای آبروداری داخلی اســت در حالی که آنها واقعیات داخل ایــران را نمی‌فهمند. ایشــان تأکید کردند: سخنان رهبری با مردم براساس اعتماد متقابل است و همانطور که مردم به بنده حقیر اعتماد دارند، من هم نسبت به مردم اعتماد کامل دارم و معتقدم که همواره دســت خدا با این مردم است. رهبر انقلاب اسلامی خاطرنشان کردند: حضور مردم در سرمای ۲۲ بهمن، و در گرمای ماه رمضــان در روز قدس، همه نشانه‌های دســت خدا است و ما هم بر همین اساس به مردم اعتماد کامل داریم و سخن ما با آنان در چارچوب این احســاس و صدق و بصیرت مردم است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای تأکید کردند: من نسبت به نحوه رفتار طرف مقابل در ادامه مذاکرات دغدغه دارم.

■ درباره مذاکرات نباید مبالغه و عجله شود

ایشان با اشــاره به برخی موافقت‌ها و مخالفت‌ها با مذاکرات هسته‌ای خاطرنشان کردند: نباید در این خصوص مبالغه و عجله شود بلکه باید صبر کرد و دید که چه اتفاقی خواهد افتاد.

رهبر انقلاب اسلامی در عین حال به مسئولان تأکید کردند که باید مردم و به خصوص نخبگان را در جریان جزئیات قرار دهند و آنها را از واقعیات مطلع کنند زیرا هیچ چیز محرمانه‌ای وجود ندارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در جریان قرار دادن مردم و نخبگان را از جزئیات مذاکرات هسته‌ای، مصداق همدلی مسئولان با مردم خواندند و تأکید کردند: همدلی یک موضوع دستوری نیست بلکه باید آن را به‌وجود آورد و رشد داد که شرایط کنونی فرصت مناسبی برای به‌وجود آمدن همدلی با مردم است. ایشان در ادامه یک پیشنهاد را به مسئولان مطرح کردند و گفتند: مسئولان که افراد صادق و علاقه‌مند به منافع ملی هستند باید منتقدین شاخص مذاکرات را دعوت کنند و با آنان صحبت کنند؛ اگر در مطالب آنان، نکته‌ای بود، از آن برای پیشبرد بهتر مذاکرات، اســتفاده کنند و اگر نکته‌ای هم نبود، آنان را قانع کنند. رهبر انقلاب اسلامی تأکید کردند: این مصداق همدلی و یکسان‌سازی دل‌ها و عمل‌ها است.

■ افزایش فرصت ۳ ماه بلااشکال است

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: ممکن است مسئولان بگویند به علت فرصت سه ماهه برای رســیدن توافق، زمــان زیادی بــه منظور بحث و شــنیدن ســخنان منتقدین وجود نــدارد که در پاســخ باید گفت این فرصت ســه ماهه یک موضوع غیرقابــل تغییر نیســت و اگر این مدت زمان افزایش یابد هیچ اشــکالی ندارد همانگونه که طرف مقابل در برهه‌ای از مذاکرات، زمان را هفت ماه عقب انداختند.

رهبر انقلاب اســلامی در ادامه بار دیگر با تأکید بر اینکه مذاکره با امریکایی‌هــا فقط در مورد موضوع هسته‌ای است و نه هیچ موضوع دیگری خاطرنشان کردند: البته مذاکرات در خصوص موضوع هسته‌ای یک تجربه است. اگر طرف مقابل از کج‌تابی‌های خود دست بردارد، این تجربه را می‌توان در مسائل دیگر ادامه داد اما اگر طرف مقابــل به کج‌تابی‌های خود ادامه دهد، تجربه قبلی ما در بی‌اعتمادی به امریکا تقویت خواهد شد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اظهار گلایه از برخی موضع‌گیری‌ها کــه طرف مقابل را جامعه بین‌المللی می‌داند افزودند: طرف مقابل ملت ایران که بدعهدی می‌کند، امریکا و سه کشور اروپایی است و نه جامعه بین‌المللی. جامعه بین‌المللی همان ۱۵۰ کشوری هستند که رؤسا و نمایندگان ارشد آنها چند سال پیش در اجلاس غیرمتعهدها در تهران شرکت کردند و اینکه گفته می‌شود طرف مقابل ما جامعه بین‌المللی اســت که باید به ما اعتماد کند، سخن بی‌موردی است.

■ ادعای روشنفکرنماها درباره صنعت هسته‌ای فریب است

رهبر انقلاب اسلامی سپس به مواردی که ایشان در جلسات خصوصی از مسئولان در موضوع هسته‌ای مطالبه کرده‌اند، اشــاره کردند و گفتند: من اصرار دارم که مسئولان، دستاوردهای کنونی هسته‌ای را بســیار با اهمیت تلقی کنند و آنها را کم ارزش و سبک نشمارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با تأکید بر اینکه صنعت هسته‌ای یک ضرورت برای کشــور است، افزودند: اینکه برخی روشنفکرنماها بگویند «صنعت هسته‌ای را برای چه می‌خواهیم؟»، یک فریب است. ایشان با اشاره به نیاز کشور به صنعت پیشرفته هسته‌ای در عرصه‌های انرژی، تولید رادیودارو، شیرین کردن آب دریا و کشاورزی خاطرنشان کردند: مهم‌ترین ویژگی صنعت هسته‌ای کشور این است که دستیابی به این صنعت بسیار مهم، نتیجه انفجار استعدادهای ذاتی جوانان ایرانی بوده است، بنابراین روند پیشرفت در صنعت هسته‌ای باید ادامه یابد. رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به ادعاهای چند کشور جنایتکار، همچون امریکا که از بمب اتمی استفاده کرده یا فرانسه که آزمایش‌های هسته‌ای خطرناک انجام داده است، گفتند: آنها ما را متهم به تلاش برای ساخت بمب اتمی می‌کنند، در حالی که نظام اسلامی ایران بر مبنای فتوای شرعی و همچنین بر مبنای عقلانی، هیچ‌گاه به دنبال سلاح هسته‌ای نبوده و نخواهد بود و آن را مایه دردسر می‌داند.

■ بیگانگان را نباید به حریم امنیتی و دفاعی راه داد

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مطالبه بعدی از مسئولان را، اعتماد نکردن به طرف مقابل خواندند و افزودند: اخیراً یکی از مسئولان صریحاً گفت که ما به طرف مقابل اعتماد نداریم، کــه اینگونه موضعگیری‌ها خوب است. ایشان با تأکید بر اینکه نباید فریب لبخند طرف مقابل را خورد و نباید به وعده‌های نقد او اعتماد کرد، گفتند: نمونه بارز این مسئله، مواضع و سخنان رئیس جمهور امریکا بعد از بیانیه اخیر است. رهبر انقلاب، لغو یکجای تحریم‌ها را یکی دیگر از مطالبات از مسئولان بیان کردند و افزودند: این موضوع بسیار مهم است و تحریم‌ها باید در همان روز توافق به طور کامل لغو شوند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: اگر قرار باشد لغو تحریم‌ها به یک فرآیند جدید مرتبط شود، اساس مذاکرات بی‌معنا خواهد بود، زیرا هدف از مذاکرات برداشته شدن تحریم‌هاست.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در بیان مطالبه بعدی به بحث بازرسی‌ها اشاره و تأکید کردند: مطلقاً نباید اجازه داده شود که به بهانه نظارت، به حریم امنیتی و دفاعی کشور نفوذ کنند و مسئولان نظامی کشور نیز به هیچ‌وجه اجازه ندارند که به بهانه نظارت و بازرسی، بیگانگان را به این حریم راه دهند، یا توسعه دفاعی کشور را متوقف کنند. ایشــان افزودند: لازم است توانایی دفاعی کشور و مشت محکم ملت در عرصه نظامی همچنان محکم بماند و روز به روز نیز محکم‌تر شــود. همچنین به هیچ وجه نبایــد در مذاکرات، حمایت از برادران مقاوممان در نقاط مختلف مورد خدشه قرار گیرد.

> **ما با ســعودی‌ها در مسائل گوناگون سیاســی اختلافات متعددی داریم اما همیشــه می‌گفتیم کــه آنها در سیاست خارجی متانت و وقار نشان می‌دهند، اما چند جــوان بی‌تجربه امور آن کشــور را در دست گرفته و دارند جنبه توحش را بر جنبه متانت و ظاهرسازی غلبه می‌دهند، که این کار قطعاً به ضررشان تمام خواهد شد**

■ هیچ شیوه نظارت غیر متعارف مورد قبول نیست

رهبر انقلاب اســلامی در خصوص شیوه نظارت بر برنامه هســته‌ای ایران نیز تأکید کردند: هیچ‌گونه شیوه نظارت غیر متعارف که ایران را به یک کشور اختصاصــی از لحاظ نظارت‌ها تبدیــل کند، مورد قبول نیست و نظارت‌ها باید تنها در محدوده همان نظارت‌های متعارفی که در همه دنیا انجام می‌شود اعمال شود، نه بیشتر. تذکر آخر رهبر معظم انقلاب در خصوص ضرورت تداوم توسعه فنی برنامه هسته‌ای کشورمان بود. ایشان تأکید کردند: توسعه علمی و فنی در ابعاد گوناگون باید ادامه یابد البته تیم مذاکره کننده ممکن است لازم بداند که برخی محدودیت‌ها را قبول کند که در این زمینه حرفی نداریم اما توسعه فنی باید حتماً ادامه یابد و با قدرت پیش رود. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشــان کردند: تأمین این خواسته‌ها بر عهده مذاکره کنندگان است و باید با بهره‌گیری از نظرات افراد مطلع و امین و همچنین نظرات منتقدان، شیوه‌های درست مذاکراتی را پیدا و دنبال کنند.

■ تجاوز سعودی‌ها به یمن شبیه جنایت صهیونیست‌ها در غزه

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس در بخش دیگری از ســخنان خود به تحولات بسیار مهم یمن اشاره و تأکید کردند: ســعودی‌ها با تجاوز به یمن، خطا و اشــتباه کردند و بدعت بــدی را در منطقه بنیان گذاشــتند. رهبر انقلاب، کار ایــن روزهای دولت سعودی در یمن را مشابه جنایت صهیونیست‌ها در غزه خواندند و به دو جنبه مهم این موضوع پرداختند. ایشان اقدام علیه ملت یمن را «جنایت، نسل کشی و قابل تعقیب بین‌المللی» دانستند و افزودند: کشتن کودکان، تخریب خانه‌ها و نابــود کردن زیر بناها و ثروت‌های ملی یک کشور، جنایتی بزرگ است.

رهبر انقلاب تأکید کردند: یقیناً سعودی‌ها در این مسئله خسارت و ضرر خواهند کرد و به هیچ وجه پیروز نخواهند شــد. حضرت آیــت‌الله خامنه‌ای در خصوص دلیل پیش بینی شکســت سعودی‌ها گفتند: دلیل این پیش بینی واضح است، زیرا توانایی نظامی صهیونیســت‌ها چندین برابر ســعودی‌ها و منطقه غزه نیز یک منطقه کوچــک بود، اما آنها نتوانستند موفق شوند، در حالی که یمن، کشوری پهناور و با جمعیت دهها میلیونی است.

■ بینی سعودی‌ها در ماجرای یمن به خاک مالیده می‌شود

رهبر انقلاب تأکید کردند: سعودی‌ها در این ماجرا قطعاً ضربه خواهند خورد و بینی آنها به خاک مالیده خواهد شد. ایشان با اشاره به سوابق سعودی‌ها در مسائل سیاست خارجی گفتند: ما با سعودی‌ها در مسائل گوناگون سیاسی اختلافات متعددی داریم اما همیشه می‌گفتیم که آنها در سیاست خارجی متانت و وقار نشان می‌دهند، اما چند جوان بی‌تجربه امور آن کشور را در دست گرفته و دارند جنبه توحش را بر جنبه متانت و ظاهرسازی غلبه می‌دهند، که این کار قطعاً به ضررشان تمام خواهد شد. رهبر انقلاب اسلامی خطاب به دولت سعودی تأکید کردند: این حرکت در منطقه قابل قبول نیســت و من هشدار می‌دهم که باید دست از حرکت جنایت‌آمیز در یمن بردارند. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سپس به حمایت و دفاع امریکا از دولت سعودی اشاره کردند و افزودند: این طبیعت امریکاســت که در همه قضایا به جای اینکه از مظلوم حمایت کند، طرف ظالم را می‌گیرد، اما آنها نیز در این موضوع ضربه خواهند دید و شکست خواهند خورد. ایشان با اشاره به ادعای دخالت ایران در یمن گفتند: هواپیماهای جنایتکارشان آسمان یمن را ناامن کــرده و بهانه‌های ابلهانه‌ای که از نظر خداوند، ملت‌ها و منطق بین‌المللی مردود است برای دخالت در یمن جور می‌کنند، اما این کارها را دخالت نمی‌دانند و در مقابل، ایران را متهم می‌کنند. رهبر انقلاب، ملت یمن را ملتی کهن و با سابقه دیرین که ظرفیت و توانایی تعیین دولت خود را دارد خواندند و مجدداً تأکید کردند: لازم است دولت سعودی هرچه زودتر دست از این جنایت‌های فاجعه‌بار بردارد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای نقشه اولیه طراحی شده توســط بدخواهان ملت یمن را، ایجاد خلأ قدرت و به‌وجود آوردن شرایطی مشــابه وضعیت بسیار بد و رقت‌بار لیبی خواندند و گفتند: خوشــبختانه در تحقق چنین هدفی ناکام ماندنــد، زیرا جوانان مؤمــن، علاقه‌مند و معتقد بــه راه و روش حضرت امیرالمؤمنین (ع) اعم از شیعه، سنی، زیدی و حنفی مقابل آنان ایســتادند و از این به بعد نیز ایستادگی کرده و پیروز خواهند شد. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ابتدای بیانات خود ضمن گرامیداشت یاد مرحوم آهی، به عنوان مداحی متعهد، پایبند، خیرخواه و پر تلاش نکاتی را خطاب به مداحان متذکر شدند.

«قدر دانستن فرصت حضور جمعیت انبوه به ویژه جوانان در مجالس اهل بیــت(ع)» و «لزوم ترویج معارف دین و ســبک زندگی اسلامی و سوق دادن مخاطبان برای عمل به مسئولیت‌های بزرگ این دوران»، اولین نکته‌ای بود که رهبر انقلاب خطاب به مداحان بیان کردند. «پرهیز از انحراف و خرافه‌گرایی و ایجاد گره در اعتقادات جوانان» نیز از دیگر نکاتی بود که رهبر انقلاب اسلامی به آن اشاره کردند.

سرخط

■ **فارس:** امیر سرلشکر صالحی، فرمانده کل ارتش: آنها (آل سعود) به جای اینکه انرژی‌شان را علیه رژیم صهیونیستی و استکبار جهانی صرف کنند به عنوان مزدور علیه جامعه اســلامی اقدام می‌کنند که بایستی جهان اسلام در این خصوص هوشیار باشد.

■ **تسنیم:** رئیس‌جمهور در پیامی درگذشت علی اکبر آقایی، نماینده مردم سلماس در مجلس شورای اسلامی را تسلیت گفت.

گزیده خبر

خروجی مذاکرات هسته‌ای نباید دوقطبی کردن کشور باشد

خطیب نماز جمعه تهران با تأکید بر اینکه ســلاح‌های نظامی بازدارنده مــا، محکم بــه راه خــودش ادامــه می‌دهــد، گفــت: ذره‌ای نبایــد از توســعه نظامــی کشــور کاسته شــود چراکه پیشــرفت در عرصه نظامــی بــازوی اقتــدار کشــور ماســت.

به گزارش فارس، آیت‌الله سیداحمد خاتمی، خطیب نماز جمعه تهران در سخنانی در خطبه دوم نماز جمعه پایتخت با اشاره به نامگذاری امسال به نام سال «همدلی، همزبانی دولت و ملت» توسط رهبر معظم انقلاب، اظهار داشت: با شــرح و توضیحی که رهبر معظم انقلاب در آستان حضرت ثامن‌الحجج (ع) درباره این نامگذاری دادند باید بگویم که رهنمودهای اول ســال رهبری راهبردی است که نباید دست کم گرفته شود؛ نامگذاری امسال حاصل یک کار کارشناسی عمیق است.

وی با اشــاره به بیانیه لوزان و مذاکرات هسته‌ای گفت: بیانیه لوزان چه بسا دستمایه اصلی قراردادی باشد که گفته می‌شود در تیرماه منعقد خواهد شد، درباره بیانیه به این مهمی که سرنوشت‌ساز است باید اجازه اظهارنظر داد، باید مخالفــان و موافقان صحبت کننــد، دو طرف باید منصفانه و منطقی صحبت کنند، منتقــدان واقعیات را ببینند و کاملاً مقید باشــند که حتی یک کلمه خلاف واقع نگویند، مسئولان محترم نیز منطقی به انتقادات پاسخ دهند و اســتدلال بیاورند، اینکه تحقیر کنند یا بدتر در برخی بیانات فحش هم ضمیمه آن شود، مثلاً بگویند مخالفان همسو با دشمنان اسلام و صهیونیست‌ها هستند، این اقدامی خلاف حکمت و تدبیر است، بهتر است میدان نقد و انتقاد را باز بگذارید و در این فضای باز چه بسا مطلبی روشن شود که در اصل قرارداد شما تأثیرگذار باشد.

وی افزود: رهبر انقلاب ضمن اینکه اعضای تیم مذاکره‌کننده را تأیید کردند، نکته‌ای را چندین بار با بیانات مختلــف مطرح فرمودند و آن اینکه طرف مقابل طرف بسیار ناصالحی است، لجوج، بدعهد، اهل دبه درآوردن و اهل خنجر از پشــت زدن اســت. هنوز جوهر بیانیه لوزان خشــک نشــده بود که اتحادیه اروپا تحریم‌های جدید وضع می‌کند یعنی آنان بــه کمترین قرارهــای اخلاقی هم پایبند نیســتند. رهبر انقلاب تأکید داشــتند که مذاکره‌کنندگان به ایــن نکته توجه کنند که ۱+۵ دشمن هستند و مطلقاً قابل اعتماد نیست و مردم ما درست متوجه شــدند که بعد از گذشت ۳۶ ســال مانند شکوه سال‌های اول محکم می‌گویند «مرگ بر امریکا».

آیت‌الله خاتمی اضافه کرد: رهبر انقلاب یک خط را اضافه کرد و آن این است که توافقی مورد قبول ملت اســت که همه تحریم‌ها یکجا در روز توافق لغو شود، حرف‌هایی مانند اینکه شش ماه دیگر یا یک سال دیگر بعد از راستی‌آزمایی سازمان انرژی اتمی تحریم‌ها را برمی‌داریم، همه این موارد دبه درآوردن است و به هیچ وجه مذاکره‌کنندگان ما زیر بار نخواهند رفت و این ملت بازی‌های امریکا را شناخته است و تن به این موارد نخواهد داد.

خطیب موقت نماز جمعه تهران در ادامه ســخنانش تصریح کرد: نباید خروجی مسائل هسته‌ای اختلاف باشد، نباید خروجی مذاکرات هسته‌ای دوقطبی کردن کشور باشد، مسئله هسته‌ای مسئله یک قوه نیست بلکه مسئله فراقوه‌ای است، مسئله نظام است و این موضوع مطلقاً مسئله فردی نیست و مسئله یک جریان یا جناح خاص نیست و نباید اینگونه موضوعات دستمایه اختلاف در کشور شود، نباید افرادی از اینگونه موضوعات استفاده جناحی کنند، استفاده حزبی کنند و از حالا بذر بپاشند برای انتخابات آخر سال، چه موافقان و چه مخالفان اگر این اقدام را انجام دهند سوءاستفاده از سرمایه ملی کشور محسوب می‌شــود. وی خاطرنشان کرد: مذاکرات هسته‌ای فقط در موضوع هسته‌ای است و در هیچ عرصه دیگری مذاکره انجام نمی‌شود و رابطه با امریکا اصلاً مطرح نیست و هنوز امریکا شیطان بزرگ است، باید ببینیم امریکا در این مذاکرات چگونه امتحان خود را پس می‌دهد. بعداً تصمیم می